

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.** zastoupeného JUDr. Otto Mrňavým, advokátem, se sídlem Tachovské nám. 649/3, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2005, č. j. 2005/53254 - 212, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2009, č. j. 4 Cad 90/2005 - 170,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Otto Mrňavému, **se přiznává** na odměně za zastupování žalobce a náhradě hotových výdajů částka 800 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2005, č. j. 2005/53254 - 212. Citovaným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, kterým v prvním stupni nebyla povolena obnova řízení ve věci nepřiznání dávky sociální péče, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalovaný vyslovil shodně se správním orgánem prvního stupně názor, že žadatelem nebyl uveden konkrétní důvod pro povolení obnovy řízení podle § 62 zákona č. 71/1967 Sb., o

správním řízení (dále též „správní řád“), a proto byl právem zamítnut návrh na její povolení.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 4. 2009, č. j. 4 Cad 90/2005 - 170, žalobu napadající rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2005, č. j. 2005/53254 - 212, zamítl s tím odůvodněním, že ze spisu je skutečně zřejmé, že žalobce podal návrh na obnovu řízení pouze z obecných důvodů, aniž by uvedl rozhodné skutečnosti, pro které lze obnovu řízení povolit. Přestože byl vyzván k doplnění návrhu, neučinil tak, a svá tvrzení nijak nedoložil. Neuvedl, že by došlo k některému z porušení, která obecně v návrhu na obnovu řízení konstatoval. Z pouhého výčtu ustanovení Listiny základních práv a svobod pak nelze dovodit tvrzené porušení práva. Pokud žalobce tvrdí, že mu bylo odepřeno právo jednat před správním orgánem, spis tomuto tvrzení nesevřídčí: žalobce byl vyzván i k doplnění návrhu, i k seznámení s podklady před vydáním rozhodnutí. Soud neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Podle jeho názoru uvedl důvody, ve kterých spatřuje nesprávnost rozhodnutí žalovaného. Znovu zopakoval, že správní orgán mu od počátku řízení odmítal poskytovat sociální pomoc ve stavu hmotné nouze, v čemž stěžovatel spatřoval porušení ustanovení čl. 6 odst. 1 a čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Správní orgány nevycházely důsledně z § 1 odst. 1 zákona č. 482/1991 Sb., přičemž stěžovatel má za to, že splňuje veškeré podmínky zde uvedeného sociálně potřebného občana. Rozhodnutí s ním nebylo řádně projednáno a bylo mu odepřeno právo se k věci vyjádřit. Má za to, že v návrhu na povolení obnovy řízení uváděl konkrétní skutečnosti s odkazem na konkrétní právní normy. V tomto směru se odvolával na porušení Listiny základních práv a svobod a zákona č. 482/1991 Sb. S ohledem na shora uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu projednání.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení (stěžovatel), z něhož takové rozhodnutí vzešlo, domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost v daném případě skutečně podal účastník řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud se dále zabýval přípustností kasační stížnosti, přičemž kasační stížnost je přípustná proti každému rozhodnutí, není-li v zákoně stanoveno jinak (§ 102 s. ř. s.). Proti danému typu rozhodnutí je kasační stížnost přípustná. Napadené soudní rozhodnutí tedy Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Ze spisového materiálu bylo v daném případě zjištěno, že dne 25. 8. 2005 bylo Krajskému úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, doručeno podání stěžovatele označené jako návrh na obnovu řízení. Z téměř nečitelného podání bylo možno zjistit, že obnovy řízení se stěžovatel domáhá z důvodů uvedených v § 62 odst. 1 písm. c), d) a e) správního řádu. Rozhodnutí je podle tohoto podání dosaženo trestným činem a řízení prováděno vyloučenými orgány, kteří se od listopadu 2003 opakují. Rozhodnutí je opřeno o lži státních orgánů, nikoliv o zákon. Správní orgán odmítl předvolat uvedené pracovníky státních orgánů jako účastníky řízení a svědky, když o jejich lži opřel napadené rozhodnutí. Dále následuje dlouhý výčet ustanovení údajně porušených správním orgánem - bez bližší specifikace. V závěru podatel žádá o povolení obnovy řízení s tím, že správní orgán neuvážil, z čeho žadatel od 1. 12. 2003 žije. Výzvou ze dne 26. 8. 2005 byl žalobce vyzván Krajským úřadem Olomouckého kraje k doplnění návrhu na obnovu řízení tak, aby obsahoval potřebné náležitosti, tj. byly v něm uvedeny důvody obnovy řízení a skutečnosti svědčící o tom, že je návrh podán včas. Stěžovatel byl poučen, že nestačí jen obecně citovat některý z důvodů obnovy řízení uvedených v § 62 odst. 1 správního řádu, ale musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, o něž účastník řízení svůj návrh opírá; u důvodů podle písm. c) a d) citovaného ustanovení je navíc třeba uvést názor, proč měly mít podstatný vliv na rozhodnutí. Stěžovatel byl upozorněn, aby nedostatky odstranil nejpozději do 8. 9. 2005, jinak bude ve věci rozhodnuto na základě doložených skutečností. Současně byl poučen, že má možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladům a popřípadě navrhnout jeho doplnění, přičemž mu bylo oznámeno, že své zákonné právo může využít nahlédnutím do spisové dokumentace ve stanoveném termínu. Podle údajů ve spisu žalobce sice výzvu převzal, avšak své podání požadovaným (ani jiným) způsobem nedoplnil. Krajský úřad Olomouckého kraje pak návrh na povolení obnovy řízení zamítl, s tím, že není dán žádný z důvodů obnovy řízení uvedených v § 62 odst. 1 správního řádu, jichž se stěžovatel dovolával. Žalovaný následně v odvolacím řízení vyslovil shodný názor, že žadatelem nebyl uveden konkrétní důvod pro povolení obnovy řízení podle § 62 správního řádu, a proto byl návrh na její povolení právem zamítnut.

Je třeba především zdůraznit, že žalobou napadené rozhodnutí se netýká rozhodnutí správních orgánů, jimiž bylo rozhodováno v původním řízení o věci samé (tedy v tomto případě rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu a Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, které nevyhověly stěžovateli ve věci přiznání dávek sociální péče), ale pouze rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy řízení v této pravomocně ukončené věci. To je pro posouzení věci zásadní. Jestliže se tedy stěžovatel dovolává zejména zákona č. 482/1991 Sb. (expl. jeho § 1 odst. 1), nereaguje na samotnou podstatu věci (tj. typ řízení). Obnova řízení je - na rozdíl od úpravy (platné v době vydávání napadeného rozhodnutí) tzv. mimoodvolacího řízení - určena především k nápravě skutkových nesprávností. K nápravě právních omylů a vad sloužil v době platnosti zákona č. 71/1976 Sb., správního řádu institut přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení. Správní řád pak stanovil důvody pro povolení obnovy taxativním způsobem. Teprve za splnění zákonem stanovených podmínek měl účastník řízení právní nárok na povolení obnovy řízení. Obnova řízení je totiž mimořádným opravným prostředkem, prolamujícím účinek právní moci rozhodnutí. Okamžik právní moci je přitom důležitým momentem z hlediska právní jistoty a stability všech subjektů veřejné správy. Do pravomocného rozhodnutí je proto možno zasáhnout jen za zcela

mimořádných a zákonem striktně specifikovaných podmínek. Podle § 62 odst. 1 správního řádu bylo možno v době vydávání napadeného rozhodnutí povolit obnovu řízení a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které mohly mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka řízení; b) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak; c) byla nesprávným postupem správního orgánu účastníkovi řízení odňata možnost účastnit se řízení, mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohla-li náprava být zjednána v odvolacím řízení; d) rozhodnutí bylo vydáno vyloučeným orgánem (§ 9 a § 13 správního řádu), mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohla-li náprava být zjednána v odvolacím řízení; e) rozhodnutí se opírá o důkazy, které se ukázaly nepravdivými, nebo rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Podle § 63 odst. 2 správního řádu je v návrhu na obnovu řízení třeba uvést důvody obnovy řízení a skutečnosti svědčící o tom, že je návrh podán včas. V daném případě stěžovatel neuvedl žádné konkrétní důvody, pro něž by měla být povolena obnova řízení pravomocně ukončeného řízení, pouze je z jeho podání zřejmé, že se obnovy řízení domáhal z důvodů uvedených v § 62 odst. 1 písm. c), d) a e) správního řádu. Stěžovatel přitom netvrdil, ani nedoložil, že by kdokoliv z pracovníků správních orgánů byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný v souvislosti s rozhodováním o žádostech stěžovatele, anebo vyloučen z projednávání věci ve smyslu § 9 a § 13 správního řádu. V tomto směru ostatně ani neuvedl, z jakého důvodu pokládá pracovníky správních orgánů za podjaté a vyloučené z projednání věci. Neoznačil konkrétní důkazy, které se měly ukázat nepravdivými (pouze neurčitě a nijak nespecifikovaně odkazuje na „lži státních orgánů“, což nekonkretizuje ani na výzvu správního orgánu). Nespecifikoval, jakým konkrétním postupem správního orgánu mu byla odňata možnost účastnit se řízení (aby bylo vůbec možno posoudit, mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí), ani zda a proč nemohla náprava být zjednána v odvolacím řízení. Všechny výše uvedené skutečnosti ostatně stěžovatel nekonkretizuje ani ve velmi obecně podané kasační stížnosti. Návrh na obnovu řízení obsahoval ve svém závěru ještě blíže nespecifikovaný výčet ustanovení právních předpisů, vč. ústavních. K tomu je třeba uvést, co již dříve v jiné souvislosti uvedl Nejvyšší správní soud (v rozhodnutí č. j. 4 Ads 74/2008 - 173 ze dne 21. 4. 2009) ohledně tvrzení porušení jednotlivých ustanovení právních předpisů bez jakékoliv konkretizace či upřesnění, v čem by mělo spočívat jejich porušení správními orgány: že totiž z pouhého výčtu, respektive číselného označení údajně porušených ustanovení, nelze nijak dovodit, zda k jejich tvrzenému porušení v řízení před správními orgány došlo či nikoliv. Pouhý odkaz na údajně porušená ustanovení nepředstavuje v daném případě důvody obnovy řízení. Pokud se stěžovatel v kasační stížnosti dovolává porušení ustanovení čl. 6 odst. 1 a čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a § 1 odst. 1 zákona č. 482/1991 Sb., s tím, že stěžovatel má za to, že splňuje veškeré podmínky sociálně potřebného občana, pak je třeba znovu zopakovat, že v tomto soudním řízení není přezkoumáváno rozhodnutí správního orgánu vydané v původním řízení o přiznání dávek sociální péče, ale předmětem přezkumu je rozhodnutí vydané v samostatném řízení o povolení obnovy řízení. Řízení o obnově řízení je pak odlišným řízením od řízení o dávkách sociální péče, upraveným pouze a toliko v § 62 a násl. správního řádu, a posuzují se v něm odlišné skutečnosti: nikoli tedy naplnění zákonných důvodů k poskytnutí dávek sociální péče po věcné stránce, ale splnění zákonem striktně stanovených podmínek pro povolení obnovy řízení (upraveno v § 62 a násl. správního řádu). V řízení o povolení obnovy řízení se tedy neposuzuje naplnění § 1 odst. 1 zákona č. 482/1991 Sb. a podmínek pro poskytnutí dávek sociální péče, a argumentaci těmito

předpisy a ustanoveními je tedy z hlediska řízení o povolení obnovy řízení odmítnout jako irelevantní. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že k povolení obnovy řízení nebyly ani tvrzeny, tím méně prokázány zákonné důvody a městský soud tak při svém vyhodnocení věci nepochybil. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. (za použití § 120 téhož zákona). Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný. Žalovaný pak nemá na náhradu nákladů řízení právo podle § 60 odst. 2 s. ř. s., proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovateli byl usnesením Městského soudu v Praze pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát JUDr. Otto Mrňavý V případě ustanovení zástupce platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Uvedený advokát na výzvu soudu nezaslal vyúčtování za poskytnuté úkony právních služeb - soud proto musel postupovat podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) a vycházet přitom z faktů, které vyplývají ze spisu. Podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu náleží mimosmluvní odměna za každý z úkonů právní služby v citovaném ustanovení uvedených. Podání kasační stížnosti vyplývající ze spisu je úkonem, za který náleží advokátu odměna podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Jiné úkony ze spisu nevyplývají a ustanovený advokát je netvrdí. Nejvyšší správní soud přiznal advokátu JUDr. Otto Mrňavému, odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti za jeden úkon právní služby ve výši 500 Kč (§ 9 odst. 2 v kontextu s § 7 advokátního tarifu), a to za kasační stížnost ze dne 15. 6. 2009, což spolu s náhradou hotových výdajů v částce 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) činí celkem částku 800 Kč, která byla ustanovenému advokátovi přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu